

Curs Acadèmic: 2021/22

31657 - Lingüística textual

Informació del Pla Docent

Curs acadèmic: 2021/22

Centre acadèmic: 803 - Centre Màsters del Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge

Estudi: 8039 - Màster Universitari en Estudis del Discurs: Comunicació, Societat i Aprenentatge

Assignatura: 31657 - Lingüística textual

Crèdits: 5.0

Curs: 1

Idiomes de docència:

Teoria: Grup 1: Català, Castellà

Seminari: Grup 101: Castellà

Grup 102: Català

Professorat: Maria del Carme Bach Martorell, Montserrat Gonzalez Condom

Període d'Impartició: Primer trimestre

Presentació

Màster en estudis del discurs (MED) Màster en formació de professorat d'ELE (FPELE)

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

Assignatura: **LINGÜÍSTICA TEXTUAL**

Professores: Montserrat González

Codi de l'assignatura: 31657

Curs acadèmic: 2021-2022

Departament: Traducció i Ciències del Llenguatge de la Universitat Pompeu Fabra (UPF)

Crèdits: 5 ECTS

HORES ESTIMADES DE DEDICACIÓ A L'ASSIGNATURA

Activitats presencials: 30 hores

Treball tutelat dirigit: 20 hores

Aprenentatge autònom: 75 hores

Competències associades

COMPETÈNCIES QUE ES DESENVOLUPARAN A L'ASSIGNATURA

Transversals de la titulació:

- Desenvolupar habilitats d'aprenentatge que permetin l'estudiant continuar aprenent d'una manera que caldrà que sigui sobretot autodirigida o autònoma (CB10 – MED)
- Gestionar (identificar, organitzar i sistematitzar) la informació per a la construcció de coneixement en processos didàctics i de recerca (CG2 - FPELE)

Específiques de la titulació:

- Conèixer les principals aproximacions teòriques i metodològiques que conformen l'àmbit disciplinar de la lingüística del text i aplicar-les als diferents objectes d'estudi sobre els quals treballen les ciències humanes i socials (E1 – MED)
- Construir corpus de dades extretes de les pràctiques orals, escrites o multimodals d'una comunitat sociocultural (E2 – MED)
- Interpretar el funcionament dels sistemes formal i funcional de l'espanyol i donar-los un tractament didàctic adequat al context d'ensenyament (CE2 – FPELE)
- Desenvolupar les estratègies necessàries per a la comprensió de treballs de recerca sobre ensenyament i aprenentatge de les L2 (CE9 – FPELE)

Resultats de l'aprenentatge

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

1. Referits a coneixements: conèixer les principals aproximacions teòriques i metodològiques a l'estudi del text i del discurs, les seves unitats i procediments.
2. Referits a habilitats i destreses: des d'una perspectiva sistèmico-funcional i sociocultural, analitzar amb detall propietats textuais i unitats lingüístiques de discursos orals i escrits.
3. Referits a valors, actituds i normes: actitud crítica davant la interpretació de textos.

Continguts

BLOCS TEMÀTICS DE L'ASSIGNATURA

1. *Panoràmica de la Lingüística Textual*. Entre la lingüística textual i l'anàlisi del discurs. Principals escoles d'estudi del discurs: teories, autors i conceptes.
2. *Gèneres discursius*. Tipologies de textos, seqüències textuais, artefactes socioculturals. Text especialitzat, comunitats i pràctiques discursives.
3. *Argumentació i coherència*. Context i construcció del significat, processos inferencials, Informació semàntica i pragmàtica. Teories de la comprensió; models de situació, macroestructures i superestructures; tema-remà.
4. *Cohesió i organització textual*. Propietats i processos textuais. Procediments cohesius: anàfores, el·lipsis, díctics, connectors, correlació de temps verbals, determinants, etc.
5. *Marcadors del discurs*. Nomenclatures, teories, classificacions, exemples i aplicacions.
6. *Modalitat epistèmica i evidencialitat*. Posicionament de l'emissor, certesa y font del coneixement. Estratègies evidencials en el discurs.
7. *Discurs referit*. Procediments de citació: explícita i implícita; la polifonia. La metàfora, la ironia i l'humor.
8. *Cortesía*. Teories, exemples i anàlisi en diversos contextos. Estratègies i variacions socioculturals.
9. *Síntesi final*: transversalitat i interdisciplinarietat

Metodologia docent

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura s'organitza en sessions presencials i tutories on l'estudiant portarà a terme les activitats següents:

- analitzar textos orals i escrits;

- reflexionar sobre conceptes clau de la lingüística textual;
- comentar les lectures de referència realitzades fora de l'aula;
- valorar les activitats avaluable;
- presentar oralment a classe un tema del programa o l'anàlisi d'un text.

Perquè l'estudiant pugi desenvolupar aquestes activitats a classe es requereix que realitzi amb antelació fora de l'aula les tasques assignades (de lectura, d'anàlisi, d'estudi per a la presentació oral, etc.). La implicació i participació activa de l'estudiant és un requisit, doncs, fonamental per a l'aprofitament de l'assignatura.

Avaluació

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTATGES DE L'ASSIGNATURA

Avaluació continuada

Per aprovar l'assignatura cal que l'estudiant realitzi les següents tasques:

Tasca 1. INDIVIDUAL

Lectura i comentari de 3 articles breus o capítols de llibre a escollir entre l'extensa oferta bibliogràfica, d'acord amb els interessos de cadascun. Es requereix interrelacionar-los conceptualment i establir un diàleg (discussió) entre les postures dels diferents autors.

Treball escrit individual 40%

El primer mes de l'assignatura

Data límit: última setmana d'octubre

Tasca 2. EN PARELLES

Desenvolupament d'un punt del programa, vinculat als interessos personals. Cerca i elecció d'un text o fragment, oral o escrit, del qual s'analitzarà algun aspecte lingüístic dels tractats a classe: estructura informativa, registre, mecanismes de cohesió, cortesia, etc. Aquesta anàlisi es pot adaptar als interessos de l'estudiant: ELE, anàlisi política, periodisme, interculturalitat, etc.

Tasca 2.1. Documentació escrita (adjuntar els textos treballats): 30%

Tasca 2.2. Exposició oral a classe: 20%

Presentació oral distribuïda al llarg del mes de novembre

Presentació de l'escrit (data límit: segona setmana de gener)

Síntesi final escrita 10%

Recuperació (o reavaluació)

L'estudiant podrà recuperar els treballs escrits, no les presentacions orals. Només es podran recuperar els treballs suspensos, no els no presentats. Per això, és necessari presentar tots els treballs escrits de l'avaluació continuada per poder tenir l'oportunitat de recuperar l'assignatura.

Llengües de treball

Les exposicions del professorat, els textos i la llengua vehicular serà el castellà, si bé poden haver exemples en altres idiomes. La llengua d'interacció a classe és el castellà, tot i que si cap estudiant en té dificultats es pot explorar la possibilitat d'utilitzar ocasionalment una altra. Als treballs escrits individuals i en grup es poden usar altres idiomes, prèvia negociació amb el professorat, però els estudiants del màster de formació de professorat ELE hauran d'usar el castellà.

Bibliografia i recursos d'informació

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA DE L'ASSIGNATURA

Bibliografia general

- * Albaladejo, Tomás i García Berrio, Antonio (1983) "Lingüística del texto", a Introducción a la lingüística, Madrid: Alambra, pp. 217-260.
- Bernárdez, Enrique (1982) Introducción a la lingüística del texto, Madrid: Espasa-Calpe.
- * Bernárdez, Enrique (comp.) (1987) Lingüística del texto, Madrid: Arco/Libros.
- Bonilla, Sebastián (1997) "Estudio preliminar". En R.-A. de Beaugrande i W.U. Dressler (1981). Introducción a la lingüística del texto, Barcelona: Ariel, pp. 7-26.
- Bosque, Ignacio i Demonte, Violeta (dirs.) (1999), "Cuarta parte. Entre la oración y el discurso", en Gramática descriptiva de la lengua española, vol. III, Madrid: RAE, Espasa-Calpe, pp. 3507-4302.
- Brown, Gillian i Yule. George (1983) Análisis del discurso. Madrid: Visor Libros.
- Casado Velarde, Manuel (1993) Introducción a la gramática del texto del español, Madrid: Arco-Libros.
- Ciapuscio, Guiomar E. (coord.) (2006) De la palabra al texto. Buenos Aires: Eudeba.
- Coseriu, Eugenio (2007) Lingüística del texto. Introducción a la hermenéutica del sentido. Madrid: Arco / Libros. Edición, anotación y estudio previo de Óscar Loureda Lamas.
- * De Beaugrande, Robert i Dressler, Wolfgang (1981) Introduction to Text Linguistics. London: Longman.
- García Berrio, Antonio i Petőfi, János S. (1978) Lingüística del texto y crítica literaria, Madrid: Alberto Corazón.
- Van Dijk, T.A. (1978) La ciencia del texto. Barcelona: Paidós.